

Kanton Bern
Canton de Berne

ቤት ትምህርት ኣብ እቲ ጀርመንኛ
ዝዘረበሉ ክፍሊ ካንቶን ቦርን
ሓበሬታ ንወላዲ

Elterninformation zur Volksschule Tigrinya

Bildungs- und Kulturdirektion

2 ቤት ትምህርት አብቲ ጃርመንኛ ዝህረበሉ ክፍል ካንቶን ቦርን ሓበሬታ ንወለዳ

ትሕዝቶ

መቐደም	3
ቤት ትምህርት.....	4
አመዳደባ ቤት ትምህርት.....	5
ጎረቤትን ደገፍን.....	10
ወለድን ቤት ትምህርትን	12
ሓላፍነታት.....	15

Impressum

Herausgeberin und Copyright:
Bildungs- und Kulturdirektion
Amt für Kindergarten, Volksschule und Beratung
akvb.bkd@be.ch

Auflage 2020
Download: www.erz.be.ch/elterninfo
2019.ERZ 1267

መቐድም

እዚኣ ጥራዝ ብዛዕባ ኣብ ካንቶን ቦርን ዘሎ ናይ ትምህርቲ ስርዓት ሓበሬታ ትህብ። እሳ ነዘን ዝሰዕባ ሕቶታት መልሲ ትህብ።

- መዋእለ ሕጻናትን ቤት ትምህርትን ከመይ እየን ተቐሪጻን?
- ቤት ትምህርቲ ካብ ወለዲ ኣንታይ ትጽቢት ኣለዎ?
- ቆልዑ ኣብ ቤት ትምህርቲ ቅሳነት ንክህልዎምን ጽቡቕ ንክምሃሩን፣ ወለዲ እንታይ ክገብሩ ይክእሉ?

እቶም ኣብ ማሕበራት ዓዲ ዘለዉ መምሃራንን ምምሕዳር ቤት ትምህርትን ተወሳኺ ሓበሬታ ክህቡኹም ቅሩባት እዮም።

4 **ቤት ትምህርቲ ኣብቲ ጃርመንኛ ዝህረበሉ ክፍሊ ካንቶን ቦርን**

ሓበሬታ ንወለዲ

ቤት ትምህርቲ

ሓፈሻዊ

Allgemeines

እቲ ግዴታዊ እዋን ትምህርቲ ከም ግቡኡ ዓሰርተ ሓደ ዓመት እዩ ዝወስድ።

እቲ ቆልዓ ክሳብ ዕለት 31 ሓምለ ወዲ ኣርባዕተ ዓመት ኣብ ዝኾነሉ ዓመት፣ እዋን ትምህርቲ ይጅምር (ክልተ ዓመት መዋእለ ሕጻናት)። ድልየት ወለዲ እንተ ኾይኑ፣ ንቆልዖኦም ሓደ ዓመት ኣደንጉዮም ኣብቲ ናይ መጀመርታ ዓመት መዋእለ ሕጻናት ከእትው ይኸእሉ እዮም።

እቲ ቤት ትምህርቲ ነዋልድን ነወዳትን ተመሃሮ ነቲ ንትምህርቲ ዘድሊ መምሃሪን ናውትን ብነጻ ይህብ ኣዩ።

አዋልድን ኣወዳትን ብሓባር ኣዮም ዝምሃሩ። ንክልቲኤን ጾታ ሓደ ዓይነት ዕላማ ትምህርቲ እዮ ዘሎ።

ቤት ትምህርቲ ብሃይማኖት ገለልተኛ ኣዩ።

ኣብ ነፍሲ ወከፍ ማሕበር ዓዲ ዝርከቡ ኮሚሽን ቤት ትምህርትን ምምሕዳር ቤት ትምህርትን ንኣገልግሎት መዋእለ ሕጻናትን ቤት ትምህርትን ሓላፍነት ኣለዎም።

ወለዲ ንቆልዖኦም ኣብ ብሕታዊ ቤት ትምህርቲ ከእትዉ እንተ ደልዮም፣ ነቲ ቤት ትምህርቲ ዝኸፈል ወለዲ ይኸፍሉ።

ብስንክልና ምክንያት ኣብ ንቡር ቤት ትምህርቲ ከእትዉ ዘይከእሉ ኣንተ ኾይኖም፣ ኣብ ፍሉይ ቤት ትምህርቲ ከእትዉ ይኸእሉ እዮም።

ዕላማ ቤት ትምህርቲ

Ziele der Volksschule

እቲ ቤት ትምህርቲ ፍልጠትን ክእለትን ይህብ። እዚኤን ክልቲኤን ነቲ ዝኸጸል ሙያዊ ትምህርቲ፣ ነቲ ቀጻሊ ንዝኾነ ላዕለዎይ ትምህርትን ነቲ መዋእላዊ ዝኾነ ትምህትን መሰረት እዩን። ቤት ትምህርቲ ክእለት ንክምዕል፣ ነንሕድሕድ ምክብባር ዝሰፈኖ መንፈስን ምጽውዋርን ንክፍጠር ከምኡ ድማ ብትጉብር ነገራት ንብጻይካን ንተፈጥሮን ሓላፍነት ንክስምዓካን ተራኣ ተበርክት እያ።

መደብ ትምህርቲ 21

Lehrplan 21

ኣብ መዋእለ ሕጻናትን ክሳብ 9. ክፍሊ ቤት ትምህርትን ንዘለዉ መምሃራን እቲ መደብ ትምህርቲ 21 ከም መምርሒ እዩ ዘገልግሎም፣ እዚ ድማ ነዕኡም ንኣስተምህሮ ክምድቡ ከለዉ ይሕግዞም።

አመዲድባ ቤት ትምህርቲ

	ካልአይ ደረጃ Sekundarstufe II ትምህርቲ ሙያ ወይ ድማ ማእከላይ ቤት ትምህርቲ (z.B. Berufslehre oder Gymnasium)	2-4 ዓመታት	
Obligatorische Volksschule Volksschule	ማእከላይ ካልአይ ደረጃ (7.-9. ክፍልታት) Sekundarstufe I ናይ ካልአይ ደረጃ ዓቕን ወይ ድማ ዓቕን ሪዮል ስኩል	3 ዓመታት	
	ቀዳማይ ደረጃ (1.-6. ክፍልታት) Primarstufe	6 ዓመታት	ባእታዊ ደረጃ 4 ዓመታት
	መዋእለ ሕጻናት Kindergarten	2 ዓመታት	Basisstufe/ Cycle élémentaire 3-5 ዓመታት

መዋእለ ሕጻናት

Kindergarten

እቶም ኣብ መዋእለ ሕጻናት ኣብ ናይ መጀመርታን ካልአይን ዓመት ዘለው ቆልዑ ብሓባር እዮም ዝመሃሩ። እቲ መዋእለ ሕጻናት ነቶም ቆልዑ ናይ ናብራ፣ ጸወታን ተሞክሮን መዳይ ይቕርብ እዩ። ዕላማ መዋእለ ሕጻናት ንምዕባለን ንትምህርትን ቆልዑ ምብርባርን ምድጋፍን እዩ። እዚ ክግበር ከሎ፣ እቲ ንምምሃር ዘለዎም ቅድመ ኩነትን ብቕዓትን ከምኡ ድማ ቅልጣፊ ትምህርቲ ኣብ ግምት ይኣቲ እዩ።

ብመሰረቲ ድሕሪ ክልተ ዓመት መዋእለ ሕጻናት ኩሎም ቆልዑ ናብ ቀዳማይ ደረጃ ቀዳማይ ክፍሊ ይሰግሩ ኣዮም። ካብዚ ፍልይ ዝበለ፣ ከከም ደረጃ ምዕባለ ቆልዓ ተራእዩ ሓደ ቆልዓ ሓደ ዓመት

አቕዲሙ ወይ ሓደ ዓመት ደንጉዩ ናብ ቀዳማይ ክፍሊ ናይ ቀዳማይ ደረጃ ክሰግር ይኽእል ኣዩ።

www.erz.be.ch/kindergarten

ኣብ ሓደ ሓደ ማሕበራት ዓዲ፣ እቶም ኣብ መዋእለ ሕጻናትን ኣብተን ናይ መጀመርታ ክልተ ክፍልታት ዘለው ቆልዑን ብሙሉኡ ወይ ድማ ብኸፊሉ ብሓባር (ዝተፈላለዩ ዕድመ ዘለዎም) ኣብ «Basisstufe» ወይ ድማ «Cycle élémentaire» ይመሃሩ።

www.erz.be.ch/basisstufe
www.erz.be.ch/cycle-élémentaire-de

6 ቤት ትምህርት አብቲ ጀርመንኛ ዝዝረበሉ ክፍሊ ካንቶን ቦርን

ሓበሬታ ንወለዲ

ቀዳማይ ደረጃ (1.-6. ክፍሊ)

Primarstufe (1.-6. Schuljahr)

ካብ 1. ክሳብ 6. ክፍሊ ዘለዉ አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ብዝተፈላለዩ ዓውደ ትምህርታት ንምሳሌ «ቋንቋ»፣ «ሒሳብ» ወይ «ምቕራጽ» ይምሃሩ። እቶም አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ካብ ጊዜ ናብ ጊዜ ብዝለዓለ ባዕሎምን ብሓላፍነቶምን ይምሃሩን ይሰርሑን።

ካብ 3. ክፍሊ ጀሚሮም እቶም አብቲ ጀርመንኛ ዝዝረቡ ክፍሊ ካንቶን ዘለዉ አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ከም ናይ መጀመርታ ቋንቋ ንና ፈረንሳይኛ፣ ካብ 5 ክፍሊ ጀሚሮም ድማ እንግሊዝኛ ይምሃሩ።

ድሕሪ ቀዳማይ ደረጃ እቶም ቆልዑ ናይ ማእከላይ ካልኣይ ደረጃ ይኣትዉ። እቲ ቤት ትምህርቲ ነቶም አብ 5. ክፍሊ ዘለዉ ተምሃሮን ወለዶምን ብዛዕባ ናብ ማእከላይ ካልኣይ ደረጃ ምስጋር ዘርዘሮም ይሕብሩ እዮም።

ማእከላይ ካልኣይ ደረጃ (7.-9. ክፍሊ)

Sekundarstufe I (7.-9. Schuljahr)

አብ ማእከላይ ካልኣይ ደረጃ ዘለዉ አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ዝመሃሩዎ ትምህርቲ ዓቕኑ ሪዮል ስኩል ብዝበሃል ወይ ድማ ብካልኣይ ደረጃን ዝምጠን ትምህርቲ እዩ። እቲ ናይ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ ምክባዱ ካብ እቲ ሪዮል ስኩል ዝበሃል ዝለዕል እዩ።

እቶም አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ቡቲ ዘለዎም ናይ ምዕባለ ቅድመ ኩነት መሰረት፣ ቡቶም መምሃራን አብቲ ዝመጣጣኖም ደረጃ ይምደቡ።

አብ ማእከላይ ካልኣይ ደረጃ አብ ዘሎ አስተምህሮ ኣቲ ሓፊሻዊ ትምህርትን ምርጫ ናይ እቲ ዝቕጽል ዕላማ ትምህርትን ሙያን አገደስቲ እዩን። እቲ ቤት ትምህርቲ አብዚ ንጥፈታት ይድግፍ እዩ። እቶም ወለዲ፣ ናይ ክፍሊ መምሃራንን አማኝርቲ ሙያን ብሓባር ኮይኖም (ብዘይ ክፍሊት) ነቶም መንእሰያት አብቲ ምርጫ ሙያኦም የሰንይዎም እዮም።

www.biz.erz.be.ch

ድሕሪ ቤት ትምህርቲ

Nach der Volksschule

ድሕሪ እቲ ግዴታዊ እዋን ትምህርቲ እቶም መንእሰያት አብ ሓደ ካብ ክልተ ክሳብ አርባዕተ ዓመት ዝወስድ ትምህርቲ ሙያ ወይ ድማ ማእከላይ ቤት ትምህርቲ ይምሃሩ።

ተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ መሰረታዊ ትምህርቲ ሙያ:

www.erz.be.ch/berufsbildung

ሓበሬታ ብዛዕባ ማእከላይ ቤት ትምህርቲ ዓውደ ትምህርትን ጊምናዝዩምን:

www.erz.be.ch/mittelschulen

ዓመት ትምህርትን ዕረፍትን

Schuljahr und Schulferien

ቤት ትምህርቲ ኣብ ሞንጎ ወርሒ ነሓሰ እዩ ዝጅመር ዝውዳእ ድማ ኣብ መጀመርታ ወርሒ ሓምለ እዩ። እቲም ቆልዑን መንእሰያትን ኣብ ዓመት 38 ወይ 39 ሰሙናት ትምህርቲ ይምሃሩ። 39 ሰሙናት ኣብ ዓመት ኣብ ዝመሃሩሉ እዋን እተን እዋናት ዕረፍቲ ኣብ ዓመት ከም ዝስዕብ ይኾና።

- ዕረፍቲ ቀውዒ ኣብ ኣዋርሕ መስከረምን ጥቅምትን፡ ሰለስተ ሰሙናት
- ዕረፍቲ ክረምቲ ኣብ ኣዋርሕ ታሕሳስን ጥሪን፡ ክልተ ሰሙናት
- ዕረፍቲ ሰፖርት፡ ሓደ ሰሙን
- ዕረፍቲ ኣየት ኣብ ወርሒ ሚያዝያ፡ ክልተ ሰሙናት
- ዕረፍት ሓጋይ ኣብ ኣዋርሕ ሓምለ፣ ነሓሰ፡ ሓሙሽተ ሰሙናት

ናይተን እዋናት ዕረፍትን ዕረፍቲ ትምህርትን ብትኽክል ኣብ መርበብ ሓበሬታ ናይ ቤት ትምህርቲ ወይ ድማ ማሕበር ዓዲ ትረኽቡ።

ሰሌዳ ክፍለ ጊዜ ትምህርቲ

Stundenplan

ትምህርቲ ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ እዩ ዝካየድ። እዋን ሓደ ክፍለ ጊዜ ትምህርቲ 45 ደቂቕ ኣዩ ዝወስድ። ቅድሚ ቀትሪ ብውሑዱ ኣርባዕተ ክፍለ ጊዜ ትምህርቲ ኣለዎ። ናይ ትምህርቲ መጀመርታን መወዳእታን ንጹር እዩ (ጥሙር እዋን)። ድሕሪ ቀትሪ ዘሎ ናይ ትምህርቲ እዋናት ዝተፈላለዩ እዩ (ካብ ክልተ ክሳብ ኣርባዕተ ክፍለ ጊዜ ትምህርቲ)። ከከም ዓመታትን ክፍልታትን ኣብ ሓደ ወይ ብዙሓት ድሕሪ ቀትርታት ትምህርቲ ኣይህልውን እዩ።

እስኹም ከም መጠን ወለዲ፣ ደቅኹም ነተን ክፍለ ጊዜ ትምህርታት ኣኸቢሮም ኣብተን ኣስተምህሮታት ንክሳተፉ ሓላፍነት ኣለኩም። ኣብ ኣዋን ትምህርቲ እቲ ቤት ትምህርቲ ንቆልዑ ናይ ምቁጽጸር ሓላፍነት ኣለዎ።

እቲም ቆልዑ ካብ ትምህርቲ ወጻኢ ኣብ ዘሎ እዋናትን ናብ ቤት ትምህርቲ ክኸዱን ክምለሱን ከለዉን፣ እቲ ሓላፍነት ናይ ወለዲ እዩ። ካብዚ ፍልይ ዝበል፡ እቲ ናብ ቤት ትምህርቲ ዘምርሕ መገዲ ጠገለ ዘይበሉ ዝበሃል እንተኮይኑ፣ እቲም ኣዋልድን ኣወዳትን ተምሃሮ ድማ ብቤት ትምህርቲ ዝዳለው መጎዓዚያ ዘድልዮም እንተኾይኑን እዩ።

8 ቤት ትምህርት አብቲ ጃርመንኛ ዝዝረበሉ ክፍሊ ካንቶን ቦርን

ሓበሬታ ንወለዲ

ምብኳርን አፍቂድካ ምዕራፍን

Absenzen und Dispensationen

ሓደ ቆልዓ ምክንያት ከየቕረበ ከምኡ ድማ እቲ ናይ ቤት ትምህርት ምምሕዳር ፍቓድ ከይሃበ ካብ ትምህርት ከቡክር የብሉን። ቆልዓኹም ካብ ትምህርት ከም ዝበክር ብዝተካእለኩም መጠን ቀልጠፍኩም ንመምሃራን አፍልጡ፣ እንተደንጎኹም እቲ አስተምህሮ ቅድሚ ምጅማሩ አፍልጡ። አፍቂድካ ካብ ቤት ትምህርት ዝበከረለን ምክንያታት፡ እቲ ቆሎኦ ተጸሊእዎ አሎ፣ አብ ስድራ ቤት ናይ ሞት ኩነት አሎ፣ ምቕያር ዝሄ፣ እንዳ ሓኪም ወይ ሓኪም ስኒ ምክንያድ።

ወለዲ ምክንያት ከይሃቡ፣ አብ ሓደ ናይ ትምህርት ዓመት ሓሙሽተ ጊዜ ፍርቂ መዓልቲ፣ ንደቆም ካብ ቤት ትምህርት ከብኩሩ ይክእሉን እዮም። እቶም መምሃራን ግን አቕዲሞም ክፈልጡ ወይ ክሕበሩ አለዎም።

ክብ ንዝበላ ናይ ሃይማኖት በዓላት፣ አገደስቲ ንዝኾና ናይ ስድራ ቤት ጉዳይ፣ ናይ መበቆል ዓዲ ኮርስ ቋንቋን ባህልን ንምስታፍ (HSK)፣ አብ ናይ ልምዲ ትምህርት ንምስታፍን ዕረፍቲ ክፍቀድ ይክእል እዩ። ዕረፍቲ ንክፍቀድ ከሎ ዝና አቕዲሞኩም ካብ ምምሕዳር ቤት ትምህርት ፍቓድ ክትረኽቡ አለኩም።

ዕዮ ገዛ

Hausaufgaben

ቤት ትምህርታዊ አስተምህሮ አብ ቤት ትምህርት እዩ ዝትግበር። ዕዮ ገዛ ነቲ አስተምህሮ ንምቅርራብን ድሕሪኡ ድማ ንምጥላቕን እዩ ዘገልግል። ቆልዓ ብዘይ ሓገዝ ወለድን ካልኦት ዓባይቲ ሰባትን ነቲ ዕዮ ገዛ ክሰርሕ ከም ዝክእል ክኸውን አለዎ።

አብ ሰሙን አንተበዝሐ ንዕዮ ገዛ ዝውሰድ እዩን፡

- 30 ደቓይቕ ን 1./ 2. ክፍሊ
- 45 ደቓይቕ ንካብ 3. ክሳብ 6. ክፍሊ
- 90 ደቓይቕ ንካብ 7. ክሳብ 9. ክፍሊ

እቶም መምሃራን ነቲ ዕዮ ገዛ ክህቡ ከለዉ ንናይ ነፍሲ ወከፍ ናይ ምምሃርን ክእለትን ብቕዓት ከም ዝሰማማዕ ገይሮም እዮም።

አወሃህባ ነጥቢ
Beurteilung

እቲ አወሃህባ ነጥቢ ብቐዳምነት ዘገልግል ንምትብባዕ ክኸውን ከሎ ብቐልዓ ከአ ከም ደገፍ ነቲ ውልቃዊ ትምህርቲ ኮይኑ እዩ ክርአ ዘለዎ።

አብ ነፍሲ ወከፍ ዓመት ትምህርቲ እቲ መምህር ክፍሊ ንወለዲ ምእንቲ ክማየጥ ይዕድም እዩ (ብዛዕባ ኩነታት ምምያጥ)። አብቲ ማይጣ ብዛዕባ ቤት ትምህርታዊ ፍረ ጸማን ብዛዕባ ናይ ምምሃርን ደረጃ ምዕባለን ናይ ተመሃሪት ወይ ተመሃራይ ይዘረብ። ብድልዩት ወለዲ ወይ ድማ ቤት ትምህርቲ እውን ተወሰኸቲ ማይጣታት ክትግበር ይከአል እዩ።

እቶም አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ አብ መወዳእታ 2.-ይ ከምኡ ድማ አብ መወዳእታ 4.-ይ ክሳብ 9.-ይ ክፍሊ ሓደ ብጽሑፍ ዝሰፈረ ጸብጸብ ፍረ ጸማ ይወሃቡ እዮም። አብኡ እቲ ብዘተፈላለዩ ዓውደ ትምህርታት ዘምጽእዎ ፍረ ጸማኡም ይምዘን። ካብ 4.- ክፍሊ ጀሚሩ እቶም አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ዘምጽእዎ አብቲ ጸብጸብ ፍረ ጸማኡም ነጥቢ ይሰፍር።

ሓበሬታ ብዛዕባ ዝርዝር አወሃህባ ነጥቢ ብዘተፈላለዩ ቋንቋ:

www.erz.be.ch/beurteilung

10 ቤት ትምህርት አብቲ ጃርመንኛ ዝህረበሉ ክፍሊ ካንቶን ቦርን

ሓበሬታ ንወለዲ

ጎረቤትን ደገፍን

ፍሉይ ጎረቤት

Besondere Förderung

እቶም አብ ሓደ ሓደ መዲያት ጎረቤት ዘድልዮም ቆልዑ (ንምሳሌ ቋንቋ ወይ ሓሳብ)፣ ቡቶም ብፍሉይ ትምህርት ዝሰልጠኑ መምህራንን ደገፍ ክረኽቡ ይኽእሉ እዮም።

ናይ ቆልዓ ድኽመት ትምህርት ወለዲ ምስ ዝሰማምዑ፣ ብሓደ ሰብ ሙያ ወይ ድማ ብትካል ሰብ ሙያታት (ካንቶናዊ አማኝርት ትምህርት) ክጻረ ይኽእል እዩ። አብቲ አማኝርት ትምህርት ዝሰርሑ ናይ ቆልዑን መንእሰያትን ስነ አእምሮኛታት እዮም። እዚአቶም ሓደ ፍሉይ ዝኾነ ደገፍ ዘድሊ እንተኾነ ይመዘኑ። እዚአቶም ነቶም አብ ጸገም ዝርከቡ ስድራ ቤት፣ ቆልዑን መንእሰያትን የማኝሩ።

ሓበሬታ ብዛዕባ አማኝርት ትምህርት፡
www.erz.be.ch/erziehungsberatung

እቶም ቆልዑ ሓገዝ አንዳረኽቡ እውን ነቲ ዕላማ ትምህርት ዘየማልኡ እንተ ኾይኖም፣ ሃፍሲ ወከፍ ብዝተመደበ ዕላማ ትምህርት ይምሃሩ ብኸምኡ ድማ ይምዘኑ።

አብ 1.- ክፍሊ ዘለዉ እሞ ነቲ አብኡ ዝወሃብ ትምህርት ብዝሕ ዝበለ ጊዜ ዘድልዮም ቆልዑ፣ ነቲ ትምህርት ብክልተ ዓመት ከጸንዕዎ ይኽእሉ።

ዓቕሚ አእምሮኦም ብፍላይ ክብ ዝበለ አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ብፍላይ ክጉሰጎሱ ይኽእሉ እዮም (ጎረቤት ንልዑል አእምሮ)። አብዚ ጎረቤት ንልዑል አእምሮ ንምስታፍ ቅድመ ኩነቲ ሚዛን ናይ አማኝርት ትምህርት እዩ።

ፍሉያት ክፍልታት

Besondere Klassen

ነቶም አብ ቀዳማይ ደረጃን ማእከላይ ካልአይ ደረጃን ዝመሃሩ እሞ ናይ ምምሃር ጸገም ዘለዎም ቆልዑ፣ አብ ብዙሓት ማእበራት ዓድታት፣ አብ ሓደ ፍሉይ ክፍሉ ንኸሳተፉ ዕድል አለዎም። አብዚ ፍሉይ ክፍሊ ወ.ሐ.ዳት አዋልድን አወዳትን ተምሃሮ ጥራሕ እዮም ዝህልዉ። ብኸምኡ ድማ እቲ ዝምህርም መምህር ነቶም ቆልዑ ብዝሓሸ ክሕግዮም ይኽእል።

ማእበራዊ ስራሕ ቤት ትምህርት

Schulsozialarbeit

ማእበራዊ ስራሕተኛታት ቤት ትምህርት ነቶም ቆልዑን መንእሰያትን ነቲ አብ ማእበራዊ ወይ ውልቃዊ ዘለዎም ጸገማት ንምፋትሕ ሓገዝን ምኽርን ይቕርቡሎም እዮም። መምህራንን ምምሕዳር ቤት ትምህርትን ወለድን እውን ናብ ማእበራዊ ስራሕ ቤት ትምህርት ክውከሱ ይኽእሉ እዮም።

መዓልታዊ ቤት ትምህርቲ

Tagesschule

ነቶም ካብ እዋን ትምህርቲ ወጻኢ ምእላይ ንዘድልዮም ቆልዑ፣ እቲ ማሕበር ዓዲ መዓልታዊ ቤት ትምህርቲ ይቕርብ እዩ፡

- ቅድሚ ምጅማር ኣስተምህሮ ምእላይ
- ምእላይ እዋን ምሳሕ ምስ ምግብን መስተን
- ናይ ድሕሪ ቀትሪ ምእላይ ድሕሪ ምውዳእ ኣስተምህሮ ወይ ድማ ኣብ እዋናት ዕረፍቲ ድሕሪ ቀትሪ

እዚ ናይ መዓልታዊ ቤት ትምህርቲ ቀረብ ንወለዲ ብድልዮት እዩ። ኣብዚ ንምስታፍ ዝኸፈል ዋጋ ከከም እቶት፣ ንብረትን ብዝሒ ኣባላት ስድራ ቤትን ንወለዲ ዝተፈላለዩ እዩ።

ሓፈሻዊ ሓበሬታ ብዛዕባ መዓልታዊ ቤት ትምህርቲ፡ www.erz.be.ch/tagesschulen

ወለዲ ብዛዕባ ቀረባት መዓልታዊ ቤት ትምህርቲ ኣብቲ ዝነበርዎ ማሕበር ዓዲ ሓበሬታ ካብ መምሃራን ክፍሊ፣ ምምሕዳር ቤት ትምህርቲ ወይ ድማ ማሕበር ዓዲ ክረኽቡ ይኽእሉ።

ብዛዕባ ምእላይ ቆልዑ ዘለዎ ካልኣት ቀረባት (ቆልዑ ዝውዕሉሉ፣ ቆልዑ ዝኣልዩ ውልቀሰባት ወ.ዘ.ተ) ወለዲ ሓበሬታ ኣብቲ ዝነበርዎ ማሕበር ዓዲ ይረኽቡ፡

www.gef.be.ch > Famille (ስድራ ቤት)

ጥዕና

Gesundheit

ቆልዑን መንእሰያትን ኣብ መዋእለ ሕጻናት ከምኡ ድማ ኣብ 4.-ይን 8.-ይን ክፍሊ ሕክምናዊ ምርመራ ይገብሩ። እዚ ምርመራ ግዴታዊ ክኸውን ከሎ ወለዲ ድማ ኣይከፍሉን እዮም።

ኣብ ነፍሲ ወከፍ ዓመት ድማ እተን ኣስናን ቆልዑ ብሓኪም ስኒ ቤት ትምህርቲ ይምርመር እዩ። እዚ ምርመራ እውን ግዴታዊ ክኸውን ከሎ ወለዲ ድማ ኣይከፍሉን እዮም።

ድሕሪ ሓደ ምርመራ ተወሳኺ ምጽራይ ወይ ድማ ሕክምና ዘድሊ እንተ ኾይኑ፣ ወለዲ ይሕበሩ እዮም።

12 ቤት ትምህርቲ ኣብቲ ጃርመንኛ ዝዝረበሉ ክፍሊ ካንቶን ቦርን

ሓበሬታ ንወለዲ

ወለድን ቤት ትምህርትን

ሓባራዊ ስራሕ

Zusammenarbeit

ወለድን ቤት ትምህርትን ብሓባር ንክሰርሑ ብሕጊ ይግደዱ እዮም። ነዚ ሓባራዊ ስራሕ ኣገደስቲ ዝኾነና ቀጻሊ ዝኾነ ንምልውዋጥ ሓበሬታ ከምኡ ድማ ነንሕድሕድካ ምስምማዕ፣ ምትእምማንን ምክብባርን እዮን።

ነንሕድሕድካ ምሕባር

Gegenseitige Information

እቲ ቤት ትምህርቲ ንወለዲ ብዛዕባ ኣገደስቲ ዝኾነና ፍጻመታትን ምስ ኣስተምህሮ ዝተሓሓዘ ተሓሰብን ዘለዎ ነገራትን ይሕብር እዩ (ኩነት፣ ዙሪያ ቤት ትምህርቲ ወ.ዘ.ተ.) ከምኡውን ኣገባብ ቤት ትምህርቲ (ምምዳብ ቤት ትምህርቲ ወይ ክፍሊ፣ እዋናት ክፍሊ ጊዜ ትምህርቲ፣ መምህራ ናውቲ፣ ሕጊ ቤት ትምህርቲ ወ.ዘ.ተ.)። እዘን ሓበሬታት ብመልክዕ ጽሑፍ ወይ ድማ ኣብ ምሽት ወለዲ እዮን ዝወሃባ።

ኣብ ሞንጎ ቤት ትምህርትን ገዛ ወለድን ንዘሉ ሓባራዊ ስራሕ ማእከላይ ዝኾነ ባእታ እቲ ብዛዕባ ኩነት ዝግበር ማይጣ እዩ።

ወለዲ ምስ መምህር ተሰማማዖም ኣብ ዝኾነ እዋን ኣብ ሓደ ኣስተምህሮ ክበጽሑ ይክእሉ እዮም።

ቆልዓ ብሕማም ዝሰኸ እንተ ኾይኑ ወይ ድማ ቀጻሊ ኣፋውስ ክወስድ ዝግደድ እንተ ኾይኑ ወይ ድማ ነቲ ምዕባለ ቆልዓን ተገዲሱ ናይ ምክትታል ክእለቱ ክጸሉ ዝክእል ኩነታት ክፍጠር ከሎ፣ ወለዲ ንመምህር ክፍሉ ክሕብሩ ብክብረት ይሕተቱ።

ትርጉም

Übersetzung

ወለዲ ኣብቲ ናይ ወለዲ ምሽት ዝዝረብ ወይ ድማ ኣብ ማይጣ ብዛዕባ ኩነት ቆልዓ ዝዝረብ ክርድእዎ ይግብኡም እዩ። ከምኡ እውን ወለዲ ዘገደሱም ነገር ክገልጹን ሕቶኦም ክቕርቡን ክክእሉ ይግብኡም እዩ። እቶም ወለዲ ዘለዎም ክእለት ምዝራብ ቋንቋታት ጃርመንኛ ወይ ፈረንሳይኛ ትሑት እንተ ኾይኑ፣ ሓንቲ ተርጓሚት ወይ ሓደ ተርጓሚ ክሓቱ ይክእሉ እዮም።

ኣገደስቲ ውሳኔታት

Wichtige Entscheide

ብዛዕባ ኩለን ኣገደስቲ ዝኾነና ንስጉምቲ ትምህርቲ ቆልዓ ዝምልከታ ውሳኔታት (ንምሳሌ ካብ ቀዳማይ ደረጃ ናብ ካልኣይ ደረጃ ምስጋር ወይ ናብ ሓደ ፍሉይ ክፍሊ ምምዳብ) ምስ እቲ ቆልዓን ወለድን ንማዕለብን ኢና።

ወለዲ ብመምህር ናይቲ ቆልዓን ብምምሕዳር ቤት ትምህርትን ክሕበሩ፣ ሓሳቦም ክገልጹን ምክሪ ክረክቡን መሰል ኣለዎም። ወለዲ ነተን ንቆልዎም ዝምልከታ ኹለን ማሕደራት ክርእዩ ይክእሉ እዮም። ውሳኔ ስጉምቲ ቤት ትምህርቲ ብምምሕዳር ቤት ትምህርቲ እዩ ዝውስን ከምኡ ድማ ንወለዲ ብጽሑፍን ምክንያቱ ድማ ተጠቒሱን ክግለጸሉም ኣለዎም። ወለዲ በዚ ውሳኔ ዘይሰማምዑ እንተ ኾይኖም፣ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት ኣብ ቤት ጽሕፈት ኢንሰፐክተራት ቤት ትምህርቲ ኣቤቲታ ክቕርቡ፣ ይክእሉ እዮም።

ተሳታፍነት ወለዲ

Mitwirkung der Eltern

ብዙሓት ቤት ትምህርታት፣ ካብ ነፍሲ ወከፍ ክፍሊ ሓደ ወይ ክልተ ወከልቲ ወለዲ ዝሓዘ፣ ሓደ ናይ ወለዲ ባይቶ ኣለዎን። እዚ ኣቶም ወከልቲ ኣብ መጀመርታ ዓመት ትምህርቲ ብወለዲ እተን ክፍልታት ዝምረጹ እዮም። ኣዚኦም ናይ ሓደ ክፍሊ ወከልቲ ወለዲ ምስ መምህር ክፍሊ ብቐረባ ይሰርሑ። እዚ ባይቶ ወለዲ ንርክብ ወለዲ ምስ ቤት ትምህርቲ ይናቡ።

ወለዲ ተወሳኺ ብዛዕባ ተሳታፍነት ወለዲ ኣብ መዋእለ ሕጻናት ወይ ድማ ኣብ ቤት ትምህርቲ ካብ መምህር ክፍሊ ቆልዓ ወይ ካብ ምምሕዳር ቤት ትምህርቲ ክረኽቡ ይኽእሉ።

ኣብ ቤት ትምህርቲ ዘጋጥም ሽግር

Probleme in der Volksschule

ቆልዓኩም ኣብ ቤት ትምህርቲ ቅሳነት ይስእን ይኸውን፣ ወይ ድማ ምዕባለ ትምህርቲ ብድንገት ትሒቱ ይኸውን። እቲ ቆልዓ ምናልባት ምስ ካልኣት ቆልዑ ጸገም ይህልዎ ወይ ድማ ወለዲ ቦቲ ውሳኔ ናይ ሓደ መምህር ዘይሰማምዑ ይኾኑ።

ወለዲ ከምዚ ይገብሩ

1. ወለድን መምህርን ነንሕድሕዶም ይራኽቡ። ብዛዕባ እቲ ገጠሙ ዘሎ ኩነታት ይማየጡ ከምኡ ድማ መፍትሒ ዝኾነ መገዲ ይናድዩ። ከም ግቡኡ ብኸምዚ መገዲ ዘዕግብ መፍትሒ ይርከብ እዩ።
2. ወለድን መምህርን ብኸምኡ መፍትሒ ክረኽቡ እንተ ዘይክኢሎም ከምኡውን ካብ ክልቲኦም ሓዲኦም ወይ ድማ ክልቲኦም ኣድላዩ መሰሉ እንተ ተራእይዎም፣ ኣብ ሞንጎ ወለዲ፣ መምህርን ምምሕዳር ቤት ትምህርትን ምምያጥ ይግበር።
3. ከምኡ እውን ኣካላት ሰብ ሙያ ንምሳሌ ከም እኒ ማሕበራዊ ስራሕ ቤት ትምህርቲ ወይ ኣማኸርቲ ትምህርቲ ክጽንበሩ ይኽእሉ እዮም።
4. ኣብ ስምምዕ ክብጻሕ ዘይተኸአለ እንተ ኾይኑ፣ ናብ ኢንሰፔክተር ቤት ትምህርቲ ምውካስ ይከኣል እዩ።

ኣድላዩ እንተ ኾይኑ እቲ ቤት ትምህርቲ ተርጓሚ ከዳሉ ይኽእል እዩ።

14 ቤት ትምህርት አብቲ ጃርመንኛ ዝዝረበሉ ክፍል ካንቶን ቦርን ሓበሬታ ንወለዲ

ናብ ካንቶን ቦርን ምቕያር

Zuzug in den Kanton Bern

ዕድሜኡም ካብ 4 ክሳብ 15/16 ዓመት ዝኾኑ ቆልዑን መንእሰያትን ኣብ ስዊዘርላንድ እንተ ተቐማኡም ከምኡ ድማ ብዝሕ ንዝበለ እዋን እንተ ጸኒሑም፣ ኣብ ቤት ትምህርቲ ናይ ምስታፍ ግቡእ ኣለዎም።

እቶም ናብዚ ሓደሻቲ ዝመጹ ወለዲ፣ ብዛዕባ ምስታፍ ቆልዓ ኣብ መዋእለ ሕጻናትን ቤት ትምህርትን ሓበሬታ ኣብ ዝነበርዎ ማሕበር ዓዲ ወይ ድማ ኣብ ገጽ መርበብ ሓበሬታ ናይቲ ቤት ትምህርቲ ዓዲ ይረኽቡ።

ብመምሃሪ ቋንቋ ንምክትታል ጸገም ዘለዎም ቆልዑን መንእሰያትን፣ ነቲ ቋንቋ ምእንቲ ክመሃሩ ተወሳኺ ሓገዝ ክረኽቡ ይኸእሉ እዮም።

ዕድሜኡም ካብ 13 ዓመት ንላዕሊ ሓደሻቲ እኖ ነቲ ናይ ትምህርቲ ቋንቋ ዘይመልኩ ኣብ ሓደ ናይ ከባቢ ቋንቋ ዕጹቕ ትምህርቲ ክሳተፉ ይኸእሉ እዮም። (Regionaler Intensivkurs PLUS, RIK+).

ተወሳኺ ሓበሬታ:
www.erz.be.ch/migration

ሓላፍነታት

ምምሕዳር ቤት ትምህርታት

Erziehungsdirektion

ምምሕዳር ቤት ትምህርታት ካንቶን ቤት ጽሕፈት ትምህርቲ እዩ። እዚ ቤት ጽሕፈት ነተን ኣብ ማሕበር ዓዲ ዝርከባ ቤት ትምህርታት መድረኽ የዳሉ ከምኡ ድማ መደብ ትምምርቲ ይቕርብ።

ኢንስፔክተር ቤት ትምህርቲ

Schulinspektorat

ኣንስትን ተባዕትዮን ኢንስፔክተራት ቤት ትምህርቲ ነተን ኣብ ካንቶን ዘለዎ ቤት ትምህርታታ ይቆጸር።

ማሕበር ዓዲ

Gemeinde

ማሕበር ዓዲ ነተን ኣብ ውሽጢ ዓዲ ዝርከባ ቤት ትምህርታት ንምድላው ሓላፍነት ኣለዎ። እዚ ቤት ትምህርታዊ ትሕተ ቅርጺ ይቕርብ፡ ህንጻ ቤት ትምህርቲ፣ ኣቕሑት፣ መምሃሪ ናውቲ።

ኮሚሽን ቤት ትምህርቲ

Schulkommission

ኮሚሽን ቤት ትምህርቲ* ከምቲ ኣብ ካንቶን ሕገ ሰፊሩ ዘሎን እቲ ማሕበር ዓዲ ጠሊብዎ ዘሎን መሰረት ብምግባር፣ እቶም ቆልዑ ኣብ መዋእለ ሕጻናትን ቤት ትምህርትን ከም ዝሳተፉ ይገብር። ካብኡ ብዝተረፈ እውን እዚ ቤት ጽሕፈት ነቲ ስትራቴጂያዊ ውሳኔታት ቤት ትምህርታት ሓላፍነት ኣለዎ።

* ኮሚሽን ቤት ትምህርቲ ኣብ ሓደ ሓደ ማሕበራት ዓዲ ኮሚሽን ትምህርቲ ተባሂሉ ይጸዋዕ።

ምምሕዳር ቤት ትምህርቲ

Schulleitung

ምምሕዳር ቤት ትምህርቲ ንቤት ትምህርቲ ናይ ምምሕራሕ ሓላፍነት ኣለዎ። እዚ ነቶም ቆልዑ ኣብ ክፍልታት ይምድብ ከምኡ ድማ ንውሳኔ ትምህርታዊ ምዕባል ሓላፍነት ኣለዎ።

መምህር ክፍሊ

Klassenlehrperson

መምህር ክፍሊ ንስነ ትምህርታዊን ንሓደ ክፍሊ ምድላው ዝምልከት ናይ ምምሕራሕ ሓላፍነት ኣለዎ። እዚ ሰብ ንምስታፍ መዋእለ ሕጻናትን ቤት ትምህርትን ዝምልከታ ሕቶታትን ጉዳያትን መጀመርታ ዝርከብ ሰብ እዩ።

